

SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVÁRMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI LAPJA

AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 10 K. Félévre 5 K. Negyed-
évre 2 K 50 f. Külföldre egész évre 15 korona. Községeknek,
papok-, gazdasági egyleti tagok- és közs. elöljáróknak egész évre
5 K. Tanítóknak, közs. és körjegyzőknek 7 K. — Egy példány
Telefon-szám 15. ára 10 fillér. Telefon-szám 15.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

BETEGH PÁL.

Főmunkatárs: FÜLEI SZ. LAJOS.

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szóig minden
szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □cm-ként 6 fillér-
többeszi közlésnél 4 fillért közöltetnek. Nyílt-tér sora 1 K. Hir-
detés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen hetenkint
kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő intézete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések
M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489. sz. és hirdetések küldendők. — Kéziratok vissza nem adatnak. — M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489 sz

Városunk legégetőbb kérdései.

— Cikksorozat. —

Lapunk programjához hiven, foglal-
kozni fogunk városunk függőben levő, leg-
égetőbb kérdéseivel. Szükségesnek látjuk
ugyanis, hogy némely kérdéseket napiren-
pen tartsunk, mert mint a helyi közvéle-
mény leghivebb organuma, városunk elő-
haladása érdekében fel akarjuk hívni a
figyelmet sok olyan reformra, melyeknek
életbe léptetése polgárságunknak szinte ha-
laszthatatlan közszükségletét képezi s mert
erős a hitünk, hogy úgy a vezető körök-
den, mint általában a nagyközönségben is
él a szükségérzete annak, hogy a mai, sok
tekintetben stagnáló helyzetet változtassunk.

Mi fel vetjük az eszméket és küzdünk
azoknak megvalósításáért, de egyszermint
gyakoroljuk ellenőrzési jogunkat is, mert
azt akarjuk, hogy amit megirunk ne pusztá
szóharc, hanem az életbe átvitt valóság le-
gyen. Ebben a törekvésünkben bizonyára
nem állunk egyedül. A közönség minden
rétegében találunk terveinkkel rokonszen-
vezőkre s épen ezért szívesen vesszük az
érdeklődők hozzá szólását is.

I.

Szegény-ügy rendezése.

Abban a néhány szóban, hogy városunk sze-
gény ügye tulajdonképp még rendezve nincs, el-
mondottunk egy egész kötetre valót. Elmékedni
lehet erről a kérdéstről a végtelenségig, mert nincs
a mai társadalomnak egyetlen olyan érzékeny
kérdése sem, mint a szegény-ügy, az éhezők, a
nyomorgók ügye, mely olyan mélyen belevág az
emberek érzelmeibe.

A szegény-ügy rendezése tulajdonképp nem-
csak a városnak, hanem az egész megyének ér-
deke, mert a társadalom nyugodt fejlődése feltét-
lenül megköveteli, a nagy vagyoni aránytalansá-
gokból származó ellentétek lehető csökkentését.
S ha már a mai társadalmi berendezkedésnek
természeteszerű folyománya, hogy szegény ember-
nek is kell lenni és gazdagnak is, igyekezzünk el-
venni ennek a szegénynek lealázó nyomorát s te-
gyük kötelességévé a vagyonosabbnak, teljesítő
képesége arányában a hozzájárulást ehhez a
célhoz.

Szegény vármegye vagyunk az igaz. De a
mai viszonyok közt kétszeresen súlyosodik ránk
ennek a szegénységnek minden terhe. Sem Szé-
kelyudvarhely városban, sem a vármegye egyéb
községeiben nincs egyetlen szeretetház, nincs
egyetlen menház sem. A vármegye koldusai végig
kilincselik a házakat s kénytelenek vagyunk túrni
sokszor a legimmoralisabb alakok tolatkodását,
mert a koldulásra utalt szegényeket egy közös
alpból ellátni és elhelyezni nem tudjuk s így az
országút nyomorultjai a társadalom mindennapos
adakozására vannak kényszerítve.

Természetes dolog, hogy a mai anyagi vi-
szonyok nem engedik meg, hogy ezen a téren
minden követelménynek eleget tehesünk, sőt
kellő körültekintéssel sem gyakorolhatjuk a jóté-
konyságot a közadakozásra szoruló szegények nyil-
vántartásának hiányában. Így történik, hogy a se-
gélyre valóban ráutalt szegények nagyrésze kike-

rüli a társadalom figyelmét, míg arra erkölcsileg
méltatlanok élvezik a jószívű emberek által saját
maguktól megvont és megtakarított filléreket.

Koldulás címe alatt szabadon járnak az
egyébként rendőri felügyelet alá tartozó elemek,
melyek egyrészt erkölcsi méltatlanság a társadalom-
nak, másrészt jogtalan élvezői is az emberek jó-
szívűségének.

Ezen az állapotban segíteni kell. Legyen vége
annak, hogy egyes emberek aránytalanul megter-
heltessenek közadakozással, míg mások a véletlen
vagy a részvétlenség segítségével kikerülnek annak
a feladatnak teljesítését, melyet minden jobb
anyagi viszonyok között élő emberre ró a nyomor
enyhítésének nemes kötelessége.

Tudtunkkal Udvarhelyvármegye valamennyi
községében vannak szegény-alapok. Igaz ugyan,
hogy ez alapok nagyobb részét magával rántotta
a székelyegyleti bukott takarékpénztár, de ezen
alapok összesítésével meglehetne teremteni mégis
azt a vármegyei nagy szegény alapot, mely kellő
bázisul szolgálhatna a szegényügy rendezésének.

Nyilvántartásba kell venni a koldulásra való-
ban rászorultakat s szigorúan ellenőrizni, hogy
koldulás ürügye alatt ne szípolozzanak a munka-
képesek, a dologkerülők és az erkölcstelen élet
egyéb züllött alakjai.

Ezekkel a sorokkal nemcsak a hivatalos kö-
rökhöz fordultunk, hanem a vármegye hölgyeihez
is. Csak magában a székelyudvarhelyi jótékony
nőegyesületben olyan jelentékeny társadalmi in-
tézménnyel rendelkezünk, hogy azt ennek a kér-
désnek felvetésénél figyelmen kívül hagyni nem
lehet.

Nemes szívű, jótékony hölgyeink vegyék ke-
zükbe a szegény-ügy rendezésének kérdését.
Ők, akik oly sok könnytet törölnek le az éhezők
arcáról, akik annyi nyomort enyhítenek, lehetel-
len, hogy e kérdés fölött napi rendre térjenek,
főleg mert nekik is érezniük kell, hogy sokszor
milyen eredménytelen a szív legnemesebb érzel-
meiből fakadó jó indulat, ha nincsenek meg a
jótékonyaság legfőbb kellekai, az anyagi erő és a
helyes irányt kijelölő rendszer.

Vegyék például a szomszéd vármegyék tár-
sadalmi uton létrehozott intézményeit. Háromszék-
vármegyében Szentkereszthy Stefánia bárónő ál-
lított a jótékonyasági mozgalmak élére és tevékeny-
sége számtalan intézménnyel állított érdemeinek
maradandó emléket. Kézdivásárhelyen és Sepsis-
zentgyörgyön a szegényház, árva-házak, a Rudolf-
kórház és az ő társadalmi uton létrehozott egyéb
alkotásai.

Alig hisszük, hogy az ő nemes példája ne
találna követőkre s a szegény ügy rendezésének
keretében ne tudnánk létesíteni legalább Székely-
udvarhelyen egy szegényházat s ne tudnánk te-
remteni egy alapot, melylyel a közsegélyezésre
szorultakat megmenthetnők a nyomor borzalma-
tól, az éhezéstől s a minden emberi érzést leala-
csonyító koldulástól. (T.)

Az ipari munkások szabad lyceuma.

A múlt vasárnap délután az iparosok ingye-
nes előadásán, a Hymnus egyhangú lelkes elének-
lése után Székely Pál Zoltán polgármester tartott,
mindvégig feszült figyelemmel hallgatott előadást
„A városokról.”

A városok, mint a műveltség, tudományok,
ipar, kereskedelem s általában a közgazdaság köz-
pontjai háromfélék: u. m. Budapest székesfőváros,
mely külön törvény alatt áll, továbbá a törvény-
hatósági joggal felruházott városok, melyek egyen-
jogosultak a vármegyékkel, ilyen van hazánkban
25, a rendezett tanácsú városok, ilyen van 107 és
a nagyközség jelleggel bíró városok 130 számmal,

ez utóbbiak a községekről szóló törvény rendel-
kezése alatt állanak még ma is, bár viszonyaik
egészen mások, mint a községeké.

Jóllehet sokat áldoznak városaink a köz-
szükséglet képező dolgok beszerzésére, a nyugati
városokhoz képest azonban, ahol a lakosság köz-
biztonságának és közegészségének minden esz-
kőzét már létesítették, elvagyunk maradva.

Ilyen elsőrendű szüksége a városoknak a jó
lakás. A mi városunkban bevett gyakorlat, hogy
az építető kicsiny helyre sok mindent összeszorít,
s a lakosságnak is jó része, szegénységénél fogva
kénytelen az ilyen lakásokat bérelni olcsóságánál
fogva. Így áll elő a zsufolt, zárt építkezési rend-
szer, mely lakások még elegendő mennyiségű le-
vegőt sem biztosíthatnak a lakosoknak. Legjobb
volna a villa rendszerben való építkezés, mint a
hogy egy némely város tisztviselő vagy munkás
telepein azt már meghonosította. Csakhogy ez a
városokban fennálló telekár miatt szinte a lehetet-
lenséggel határos.

Második elengedhetetlen kelleke a városok-
nak a vízvezeték és a csatornázás. Már a rómaiak
igen nagy gondot fordítottak az egészséges ivó-
vízre, a mit bizonyítanak az egyes ásások alkalmá-
val talált vízvezeték maradványok. Nemcsak
közegészségi, de tűzrendészeti szempontból és az
utcaik öntözése céljából is elsőrendű kelleke a
városoknak a vízvezeték. Nem kisebb fontossággal
bírnak a szennyes vizek és a pecegödörök tartal-
mának levezetésére szolgáló csatornák sem.

A város kereskedelmi forgalmának könnyű
lebonyolítására, emelésére s a város további fej-
lődésére igen nagy befolyással van az utca burkolat
minősége.

Sokféle anyaggal tettek már próbát: gránit,
trahit, aszfalt stb. úgy, hogy némelyik városban
valóságos gyűjteménye van a burkolati anyagok-
nak, de valamennyi között — a gyakorlat bizonyít-
nyaita szerint legjobbnak és legolcsóbbnak bizo-
nyult úgy a gyalog, mint a szekérrákok burkolá-
sára az aszfalt.

A világítás vidéki városokban bizony
nagyon gyarló lábon áll, különösen a közvilágítás
igen sok kívánni valót hagy fenn.

Legjobban világít a kőszénből készített vilá-
gító gáz, mely a most feltalált auer égőkkel nagy
lendületet is vett, az acetélen világítása kontár
kezelés következtében beállott robbanások miatt
megbukott, a jövő úgy a köz, mint a magánvilá-
gításoknál a villanyé. Ennek kezelése könnyű,
semmi egészségtelen terméke nincsen, nem veszélyes
és a világításon kívül számos ipari célra is
felhasználhatjuk a villamosságot s így mi feltétlén-
ül csak ilyen világításra gondolhatunk.

A közvilágítás a városoknak szintén
egyik elengedhetetlen kelleke, hogy a szeméttel
vagy az udvarokról összegyűjtött piszkos hulladé-
kot a lakosság ne rejtegesse ok nélkül zúghelye-
ken, hanem a szeméttuvarozónak a legelső alka-
lommal kiadja, vagy az előirt szeméttüdőrdőbe he-
lyezze, ez nemcsak egysesek, de mindnyájunk
közegészségügyi kívánsága.

A jártékok kijelölése, hol a serdülő
ifjúság az egészséges testi fejlődésére megkíván-
tató, vagy a felnőtteknek kellemes szórakozást
nyújtó játékot folytathassák, gyakorolják, szintén
igen kívánatos minden városban.

A közsegélyre szoruló szegé-
nyekről való gondoskodás, hogy azoknak ne
kelljen házról-házra járni s így esetleg a ragályos
betegségeket is egyik helyről a másik helyre hur-
colni, szintén sürgős tennivalói a városoknak.

A tűzbiztonság fejlesztése,
mivel az, az önkéntes tűzoltó-egységek lelkesedésé-
nek alászállásával s így működési képességének
is gyarlóságával, sehogy sem felelhet meg a köve-
telményeknek, a fejlődő városoknak a hivatásos

tüzoltó-egyletek beállításával való egyik feltétlen programponjtja.

Elengedhetetlen egyik elsőrendű kötelességét kell képezze a városok vezetőségeinek a népköztársaság ügyének, a kor követelményei szerint való teljes rendezése is. Sajnos, hogy eddig a városokban s így épen Székelyudvarhelyen állam és város egyaránt csak a közép és felső oktatással törődött s a legszükségesebbet, a népoktatást csaknem mindenhol egész napjainkig rendezetlenül hagyták s így áll most is igen sok helyen.

Mindezen szükségleteket, századok téltenséget azonban egyszerre helyrehozni a város polgárságának anyagi érdekei veszélyeztetése nélkül szinte lehetetlen. Az okos számítással felvett költségen az egyedüli segítő mód, melylyel célt érhetünk, de csak úgy, ha tulságos póttadával nem fog járni. Városoknál a 133 város közül csak 19 városban fizetnek kevesebb póttadót s így anyagi viszonyaink még szerencsésebbek mondhatók, annyival inkább, hogy két és fél millió korona vagyonnal szemben mindössze 40,000 korona adósságunk van.

Szakáts Zoltán előadónak ezen kiválóan fontos tárgyról a városok, s ezek között természetesen városunknak is valóban közszükségét képező dolgairól tartott előadását a 270 főből álló hallgatóság igen nagy érdeklődéssel hallgatta végig és tette előadás után is megbeszélés tárgyává.

Majd Csörgő István szavalt ez után ismeretlen író „Kekko” című költeményét hatásosan. Solymossy Endre biz. elnök pedig meleg szavakkal köszönte meg a polgári önképzőkör nagynevű megalapítója Szakáts Mózes fiának ezen minden pontjában egy-egy önálló felolvasást magában rejtő kiváló értekezését.

Végezetül pedig a Szózatot énekelte el a lelkes hallgatóság.

A jövő vasárnap délután Dr Kovács Géza fog előadást tartani.

Érdeklődéssel várjuk, a városunkban imént meglepedett orvos felolvasát is.

Egyházi élet.

Az erdélyi püspök levele hiveihez. Gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök bőíti intelmet bocsátott ki hiveihez, melyben a vallásos buzgalmu főpap szent életre inti hiveit. Az érdekes pásztor-levelekből közöljük az alábbi sorokat:

Erősen zúg füleinkben a farsangi zaj és a világ fiai móhon élvezik a rövid örömnapokat és gondosan szedik fel annak apró morzsáit is, mintha örömmel nem is fakadna többé számukra a világon.

Kedveseim, tartatok velem együtt az egyházzal és ártatlan, bűn nélküli örömeinkben töltve ezen napokat, gondolatokat arra, ki értünk szenvedett.

Az Isten adta örömeink magukban véve nem bűnösök, csak az ember teszi azokat vétkekké, vagy azért, mert mód nélkül élvezi azokat, vagy mert bennök már nem felüdülést keres, hanem egészen más valamit, kielégítvén kevélységét, hiúságát, pénzvágyát, korhelységét, érzékiségét, restségét. Sőt számtalan ember arra törekszik, hogy a földi örömeiket minél izgatóbbakká tegye és nem is örülhet többé, hacsak bűnös szenvedélyeit teljesen ki nem elégítheti.

Mulathatunk tehát a farsangi napokban, csak az Ur felelmét ne tévesszük el szemünk elől, mert ezen napokban sem adott szabadalmat arra, hogy most gazdátlanul élhessünk; most is gyűlöli a bűnt, mint bármely más időben és nem zárja le szeméit, hogy kicsapongásainkat ne lássa, most is bünteti a vétkeket és a bűnre szolgáló alkalom most még veszedelmesebb.

Miért lenne most megengedve olyasmi, a mi más időben súlyosan tiltva van? Miért lenne most szabad Istennek és szent törvényeinek hátat fordítva, a lelkiismeret szavát magunkban elnémitva, a pogányvilág féktelenségei szerint örjöngeni?

A pásztorlevél végül közli a pápa által a magyar püspöki kar részére 1897. január 27-én 7 évre adott fölhatalmazása alapján az erdélyi egyházmegye világi és szerzetes papsága és világi hivei számára megadott bőíti fölmentéseket és engedményeket.

Iparügyek

A kereskedelmi miniszter a vidék ipara érdekében rendeletet bocsátott ki, hogy az ipari felügyelők az egyes vármegyékben, illetőleg a járásokban tett körutak alkalmával lépjenek érintkezésbe az illetékes hivatalok főnökeivel, az alispánnal és főszozolgabírákkal, hogy így a vidék

ipari szükségleteiről, valamint az érdekesebb esetekről tudomást szerezzenek s jelentést tegyenek a miniszteriumnak. Ez újabb intézkedéssel reméli a miniszter, hogy az ipari hatóságok és a közigazgatás között szorosabb kapcsolat létesül s ezzel a vidék ipari fejlődésének tesz szolgálatot.

Különfélék.

A k ö n n y e k .

(Mme Blanchecotte.)

Sok hányódás után, ha megnyugvást adtok, S feledtetni tudtok sok titkolt bánatot, Ha sebem mossátok, ha édesek vagytok: Könnyeim, hulljatok!

Folyjatok, folyjatok mindig, míg csak élek; Aludjanak el a fáradt gondolatok. Könnyebb a fájdalom, ha sirhat a lélek: Könnyeim, hulljatok!

De ha úgy, mint máskor, kinoztok halálig, Ha szívem fájdalma csak nő általatok, Kerüljétek akkor két szemem pilláit: Könnyek, ne bántsatok!

Hagyjatok magamra! a kint jobban érzem, Sok eltűnt ábrándom ismét föltámadott. Hagyjátok, hogy lelkeim haljon meg egészen: Könnyek, ne hulljatok!

Dr Pál Ernő.

A székely kiállítás.

Külön rovatot kellene nyitnunk a vármegyénk érdekei és pedig jogosult érdekei ellen minden oldalról intézett támadások visszaverésére. — Már több alkalommal rámutattunk, hogy vármegyénknek a Székelyföldön való központi fekvésében rejlő közgazdasági előnyöket nem akarják felismerni.

Igy elmulasztották a székely kiállítás eszméjének felvetése alkalmával felhívni az illetékes körök figyelmét arra, hogy ennek a kiállításnak a székely vármegyék körében és pedig csak is Székelyudvarhelyen volna alkalmas helye.

Természetes, hogy a kiállítás kolozsvári intézőinek sokkal kényelmesebb Kolozsváron rendezni a kiállítást, de hogy annak lesz-e ott akkora sikere, mint Székelyföldön, arra nem gondoltak. — Az is természetes, hogy a mi intéző köreinknél élelmesebbek, felismerték az adott helyzet hátrányait és magukhoz akarják vonni a tervezett kiállítást. Így Sepsiszentgyörgyön a székely társaság mozgalmat indított, hogy a kiállítás Sepsiszentgyörgyön létesüljön.

Előre is jelezhetjük, hogy ezt a tervet nem tartjuk életrevalónak. Sepsiszentgyörgy forgalmi összeköttetései a székely vármegyékkel sokkal rosszabbak még a kolozsvárnál is. Szükségesnek tartanók tehát, hogy a kiállítás ügyét vegyék fontolóra úgy a rendezők, mint a vármegye érdekelt vezéremberei, s hassanak közre, hogy azt városunk javára döntsék el.

E tekintetben tehetnének a mi székely társaságaink is legalább annyit, mint a háromszék-megyeciek, ha ugyan hajlandók egyáltalán akcióba lépni.

Városunk polgárainak figyelmét pedig külön is felhívjuk a kiállítás tervére, mert az előnyök jóval felülmúlnák azt, amit pénzben és fáradságban a keresztül vitelre áldoznánk.

Itt jelezük, hogy a kiállítás ügyében Kolozsvárott értekezlet volt, melyen a kormány is képviseltette magát a székelyföldi kirendeltség vezetőjével. Az értekezlet egy mezőgazdasági és ipari kiállítás rendezésének eszméjét elvileg elfogadta, de annak helye tekintetében végleges határozatot nem hozott. Az időre nézve pedig kimondotta, hogy míg a székely akció munkájának látható eredményei nem lesznek, a kiállítást megtartani nem óhajtja.

— **Borszéký Soma** ny. ministeri tanácsos nagy tanulmányát, melynek közlését lapunk 10-ik számában jeleztük, — jövő vasárnap számunkban kezdjük meg. Előre is felhívjuk a cikksorozatra lapunk olvasóinak figyelmét, mert az abban foglaltak nemcsak érdekesen, de mélyreható alapos-sággal tárgyalják vármegyénk legfontosabb életkérdéseit.

— **Főgondnoki installáció.** A helybeli ref. kollegiumban közelebbről már a második gond-

nok beiktatás történt meg a mult vasárnap, a mikor Gyárfás Endre nagybirtokost, volt országgyűlési képviselőt avatták be új állásába. Igen szép remények fűződnek az új főgondnok további működéséhez, aki 13 évi algondnoksága alatt érdemeket szerzett a teljes bizalomra. Az eskü elhangzása után Sebesi Ákos főgondnok szép üdvözlésére kijelentette Gyárfás, hogy az egyházi és iskolai ügyekben készséggel vállalkozik a noble officium viselésére, mert hiszen boldog emlékü atyja is hosszú élete munkásságát mindig szívesen szentelte a közügynek s kivált az egyháznak és iskolának, mert e téren is csak hazájának tett szolgálatot. A tetszéssel fogadott székfoglaló után Göncz Lajos igazgató a tanári kar nevében adott kifejezést azon bizalomnak, szeretetnek és ragaszkodásnak, melylyel gondnoki állásában az iskola emberei részéről mindenkor találkozott az új főgondnok. A tanári kar üdvözlését és bizalmát igen csinos és tartalmas beszéddel köszönve meg Gyárfás, az ünnepély hivatalos része ezzel lejár. Azonban folytatódott a fehér asztalnál Sándor István vendéglőjében, hol aznap délután 1 órakor fényes ebédet adott az új főgondnok, kedvességével, remek boraival és a vendéglős pompás ebédjével nehány kellemes órát szerezve a gondnokságából és a tanárokból állott vendégeinek, a kik kedélyes pohárköszöntések közt ünnepelték az új főgondnokot, a ki installációja alkalmából az erd. ref. egyházkerület püspökét és kormányzó főgondnokát báró Bányffy Dezsőt, szép beszédben köszöntötte fel, valamint távollevő gondnokságát Ugron János országgyűlési képviselőt is.

— **A Székelyudvarhelyi Székely Dalegylet** pártoló tagjai tiszteletére f. évi február, hó 13-án, szombaton, Morascher Hugó karnagy vezetésével mellett a Sándor István-féle vendéglő helyiségében, terített asztalok mellett dalestélyt rendez. A program a következő: 3 eredeti magyar dal, előadja a daleylet. Zongora szám, előadja Molnár Margit urhölgy. Népdalok, előadja a daleylet. Monológ, előadja Nagy Elemér tanár. Ének duette, előadják Koronkay Ferenc és Szántó Ferenc. Vonós négyes, előadják Bedő Béla, Pálffy Béla, Stefani Károly és Derzi Béla. Ének a daleylet által. Vonós hármass, előadják Dózsa Imre, Guaramuzzi Mihály és Morascher Hugó. Borsdai, előadja a daleylet. — Szűnet közben a helyi első zenekar játszik. Belépti-díj nem pártoló tagoknak 1 korona. Kezdeté este 8 órakor.

— **Szerkesztő-változás.** A „Csiki Lapok” című politikai hetilap felelős szerkesztésétől Dr Fekete Antal országgyűlési képviselő visszalépve, a szerkesztést Lakatos Mihály tanár, a lap főmunkatársa vette át.

— **A trefás tündér-estélyen,** hogy minél többen részt vehessenek, családijegyek is fognak kibocsáttatni. A családi jegyek ára a következőleg állapított meg: Három személyre: 4 K 60 fillér. Négy személyre: 6 K. Minden további személy egy K. Páholj jegy: tekintet nélkül a személyek számára 7 K. Az estélyt rendezendő sorsjátékra 400 sorsjegy fog kibocsáttatni, 20 fillérjével. Már eddig 200 nyeremény tárgy érkezvén be, minden második sorsjegyre egy igen értékes nyeremény esik. Sorsjegyek az estélyen árusítatnak.

— **A Dicsősésmártoni Dal- és Zeneegylet** folyó évi február hó 14-én trefás farsangi estélyt rendez.

— **Lázár József temetése.** F. hó 8-án, hétfőn d. u. 2 órakor temették el Lázár Józsefet, a vármegye és város közönségének mély részvéte kíséretében. A népszerű férfiú temetésénél megjelent közéletünk csaknem valamennyi kiváló embere, hogy megadja a végtisztelgést emlékeztetének. — A családtagok kívül jelen voltak: Dr Damokos Andor alispán, Dr Török Albert ny. főispán, Sándor Mózes kir. tan., Szakáts Zoltán polgármester, Szombatfalvy Lajos rendőrfőkapitány, Sziklay P. Gyula, kir. tanfelügyelő, Dr Imreh Domokos, Dr Ráczkóy Sámuel, Dr Eged Balázs, Roediger Gyula p. ü. igazgató helyettes, továbbá a városi tanács testületileg, a három középiskola tanári kara, egyes hivatalok főnökei és képviselői, a községi elemi iskola és a Ferenc-rendiek elemi iskoláinak növendékei, a ref. kollégium ifjúsága fekete zászlók alatt, az ipartársulatok zászlóikkal és beláthatatlan nagyszámú közönség. A ravatal a kórház halottas kamrájában volt felállítva, s egészen elborították a sebbnél-sebb koszorúk, melyeket a városi képviselőtestület, az iskolák és a családtagok helyeztek a ravatalra. A gyászoló közönség összegyűlése után Vajda Ferenc ref. pap tartott megindító beszédet, mely után lezár-

ták a koporsót s a „Kegyelt” dísztemetkezési intézet négylovas gyászokcsijára helyezték. A menet megindult a ref. temetőbe a cigányok gyászindulójának kísérete mellett. A sirnál rövid imát mondott De m e s Ferenc ref. s.-pap, azután G y e r k e s Mihály tartott egy szép bucsuztató beszédet, melynek végeztével a koporsót a sirba lebozsátották. A hulló fagyos rögök dübörgésébe elvegyültek a jelen voltak zokogásának s a cigányok zenéjének fájdalmas hangjai.

— **Vármegyénk közigazgatási bizottsága** tegnap kishalmágyi H o l l a k y Arthur főispán elnöke alatt, igen élénk érdeklődés mellett tartotta meg havi rendes ülését, melyről jövő számunkban hozunk tudósítást.

— **A szegedi karácsoni székely bazárról.** A bazár 1903. december 15-én nyílt meg s 1904. január 10-ig állt a közönség rendelkezésére. A beérkezett 5887 korona értékű áruból 3188 korona értékű adatott el, nem említve a kereskedőknek, iparosoknak bizományba átadott cikkeket s a számos utánrendelést. Vármegyénkbeli a kiállításon részt vettek a következők: Kovács Simon Farkaslakáról taplóárukkal Balázs Károly Székelyudvarhelyről esztergályos és háztartási cikkeivel, Kovács Mórné Székelyudvarhelyről vegyes árukkal. Pál Márton Székelyudvarhelyről apró árukkal. Miklós György Szent-Mihályról apró árukkal, Gáspár Domokos Parajdáról szőnyegekkel, Oláh Samu Korondról tulipános gyermekbutorokkal, Vízihányó István és Simon Pál Székelyudvarhelyről asztalos munkákkal. Különösen kapások voltak a gyermekjátékok, a tulipános ládák, gyermekbutorok, a kalotaszegi, a székely és hétfalusi csángó női munkák, a Filep Dezső agyagáru, kosarak, gyékény, szatyoráruk, a görgényi kövedények, a faragványok, a háztartási cikkek, taplóáruk, a kulacsok, a fenyőcukorkák, kedvelték a cserge-szőnyegek s általában az összes tárgyakat. Nagy csodálattal szemlélték a Molnár Dániel makfalvi földműves gyönyörű bikáit, bivalyait, csak az a baj, hogy e tárgyak törékenyek s nehezen szállíthatók. Tetszettek az asztalos- és szűcs áruk is. — Az Oláh Samu, Kentzel Ede, Vízihányó István, Simon Pál és Weinreich János székely butorai, de különösen a Turóczy Dénes remekbe készült pompás szekrénye nagyon tetszett, de ezek itt még sem piacképesek, mert nem speciális dolgok. A szegedi Székely-Társaság ez után azt akarja, hogy a bevált és keresett cikkeket bevezeti a szegedi kereskedők boltjaiba, de gondoskodni fog, hogy a valódi székely tárgyak olcsón jussanak a közönség kezébe. Továbbá a székely ásványvizekkel ki akarja szorítani nemcsak a külföldi, hanem még az ártalmas szóda vizet is s végül évről-évre fűdővendégeket toboroz a husz székely fűdőbe.

— **A helybeli tisztviselői kör** hétfőn este saját helyiségében Gotthárd János kir. p. ü. számvizsgáló, alelnök vezetésével tartotta meg havi rendes választmányi ülését, melyen a jelentéseken kívül keblü ügyeket intézett el.

— **Tűz Felsőboldogfalván.** Lapunk legutóbbi számában hirt adtunk a felsőboldogasszonyfalvi tűzvétszéről, mely ott f. hó 6-án pusztított. A részletekre vonatkozólag, most arról értesítenek, hogy csupán Csiszár Mózes csüre égett le a benne volt takarmányokkal s attól mintegy ötszáz lépésnyire egy szalmakazal. A kár 400 korona, mely biztosítás révén megtérül.

— **Diák-bál.** Fényesen sikerült diák-bált rendezett f. hó 6-án a ref. kollégium ifjusága Nagy Elemér tanár vezetésével. A bál ugy erkölcsi, mint anyagi sikerével méltán sorozható a megelőző évek kiváló hírneve örövendő diák-bálijaihoz. De talán mondhatjuk, hogy az ifjuság iránti szeretetnek nem igen adta a közönség ily fényes bizonyítékát egyszer sem, mint e bálon. A kedv, a jó hangulat általános volt. De kit is ne ragadott volna magával az ifjuságnak vidámsága, az örömtől, boldogságtól kipirult arcok rózsáinak látása? Valami édes érzés kerithette hatalmába a táncoló párokat, mely érzés szüntelen ott lebegett a jelenlevők között, az ifjukor gondtalan öröme! Kitartással és dicséretreméltó ügyességgel is mutatták meg ifjaink, hogy nemcsak a klasszikusokat, de a szép hölgyeket is tudják forgatni. Forgatták is a késő reggeli órákig, 1/2 7 órakor hangozt el az utolsó vendégek; s hisszük, hogy mindazok, kik a bálban megjelentek, kellemes emlékekkel gondolnak az idej diák-bálra. A jelen volt hölgyek névsorát térhiány miatt a következő számban adjuk.

— **A búvós orgonasípok** s más szenzációs címek alatt igen változatos előadást tart ma (csü-

törtökön) este 8 órakor a Hungária nagytermében egy előkelő társaság, mely a nekünk bemutatott tekintélyes lapvélemények szerint — mindenütt köztetszésben részesült.

— **Földrengés Kézdivásárhelyen.** Erdélyben, de főleg a Székelyföldön igen ritka tűnemény a földrengés. Legutóbb, f. hó 6-án Kézdivásárhelytől a román határig észleltek három erős lökésből álló földrengést, mely a lakosság körében nagy ijedelmet okozott.

— **A kispalombfalvi „Emke” olvasóköri f. évi** február hó 6-án kitűnően sikerült Rákóczi ünnepélyt rendezett. Az ünnepélyen volt ének, szavalt, ünnepi beszéd, mintegy 15 pontból összeállított műsorral. Tiszta jövedelem 34 korona volt, melyet a könyvtár céljaira fordítanak.

— **Benzin motorral** járó kétköví malmot állított fel Szentábrahám községben F o d o r István mérnök. Mint értesítenek, a malom kitűnő szolgáltatásokat tesz, a vízhiány miatt malmokban szűkölködő vidék lakosságának.

— **A fiatfalvi székely zenekar** saját pénztára javára folyó év január 30-án műsorral egybekötött táncot rendezett, mely ugy erkölcsileg, mint anyagiilag fényesen sikerült. Az erkölcsi siker nagyban előmozdították Kozma Miklós, György Károly tanítók és Murvai Lajos körjegyzőségét. Az anyagi sikerhez pedig hozzájárultak a következő felülfizetők: Nagy Ferenc Székelykeresztur 9 K, Geréb Zsigmond 50 fillér, Fazekas Dénes körjegyző 50 fillér, Murvai Lajos 30 fillér, Burszán János 20 fillér, Magyar Mózes 80 fillér, Máté K. Lajos, Máté K. Lajosné, Dobsai Arnold, Göller Albert 50—50 fillér, Horváth József 10 fillér. A bevétel volt 102 K 48 fillér. Jövedelemnek maradt 79 K 56 fillér. Ugy a szíves felülfizetők, mint azok, kik megjelenésükkel megtiszteltek, fogadják forró köszönetét a „Székelyzenekar” tagjainak. Fiatfalva, 1904. február hó 5. Ifj. Kovács Pál s. k. Székely zenekarvezető és pénztáros.

— **Virág Toncsi,** a híres nőimítató, ma (csütörtökön) este a „Budapest-szálló” éttermében — változatos műsorral — előadást tart. Belépti díj személyenként 60 fillér. Kezdeté este 8 órakor.

— **Nyilvános elszámolás és nyugtázás.** Az udvarhelykőri Dávid Ferenc fiók-egylet által 1904. január 24-én Homoródszentpálon rendezett háziestélyen a következő felülfizetések történtek: dr. Heltai Ferenc 50 K, vargyasi Daniel Lajos 23 K 60 f, Szabady Tivadar 20 K, Kisgyörgy Sándor, Bazoó Albert 10—10 K, Imreh József főszolgabíró Nagyenyedről, Heitz Vilmos és Salamon János kereskedők 6—6 K, id. Daniel Gábor főgondnok, hodgyai Bedő József és Fernengel Gyula 5—5 K, Rösler és Gábor cég 4 K 40 f, özv. Dimén Domokosné és László Domokos felügyelő gondnok 4—4 K, Vass István 3 K, Egyed Ferencné 2 K 40 f, Barra Lajos, Biró Pál Marosszentbenedekről, Csioflek Miklós hangszergyáros Brassó, Fikler Sándor, Fikler Sándorné, Kriza Sándor, Máté Lajos tanító, Kis Jakab, Kis Jakabné, Ravasz Miklós, Sándor Mózes jegyző, Szathmáry Mózes Nagyenyedről, Szathmáry Lajos és Török Lajos jegyző 2—2 K, Nagy Gyula tanító 1 K 60 f, Csiki István tanár és Kiss László Ladomosról 1 K 40 f—1 K 40 f, dr. Vass Miklós tanár Kaposvárról 1 K 3 f, Ajtai János, Bence Dénes, ifj. László Károly, Pollák Ignác, özv. Török Józsefné, Vári Albert 1—1 K, Kiss Mózes és Kiss Mózesné 90—90 f, Boér István gör. kath. aléesperes, Deák Mózes, dr. Egyed Balázs, Geréb Zsigmond lelkész Fiatfalváról, Geréb Agnes, Hegyi Péter ev. ref. lelkész, dr. Mester Jenő, Pál Ferenc, Péter Sándor, Péter Sándorné, az esp. vizsgálószerk 56—56 f, Pulszky Mihály, Szász Ernő, Úrmösi Károly, Úrmösi Károlyné 40—40 f. Együtt 210 K 99 f. Az összes bevétel 360 K 39 f, miből 119 K 39 fillér kiadást levonva, marad 250 K tiszta jövedelem, a mi a Székelyudvarhelyen építendő unitárius templom javára fordítatik. A védnököknek, a szíves felülfizetőknek valamint az estélyen résztvevőknek és a műsorban készséggel közreműködőknek, mint a kik az estély erkölcsi és anyagi sikere előmozdításában munkáltak, legmélyebb és leghálásabb köszönetét nyilvánítja a rendezőség,

Törvénykezés.

Lopás a tűznél. Nagy érdeklődéssel tárgyalják városzerte most is a közelebbi tüzesetnél történt lelketlen lopásokat. Egy ilyen büntett elkövetésével vádolják C s e r g ő Bálint helybeli lakatossegédet, aki e miatt holnap (pénteken) áll a kir. törvényszék főtárgyalási termében bírái elé, hogy a súlyos esetből kifolyólag elvegye

méltó büntetését. A vádlott szombat óta előzetes letartóztatás alatt van és hivatalos védőjeül Dr. Soó Rezső ügyvédet rendelte ki a törvényszék.

A székelyegyleti takarékpóztár csődügyében a pertári tárgyalások befejezést nyertek s az első foku ítélet meghozatala céljából az összes iratokat betérjesztették a kir. törvényszékhez.

Szerkesztői üzenetek.

Magyar cigányok Finnországban. A tárgy érdekes, de a kidolgozás nem ulti meg mértékünket. Talán próbálja meg más feldolgozásban.

Nyilt-tér*

Igen alkalmas utazásoknál.
Rövid használat után nélkülözhetetlen.
Egészségügyi hatóságok által megvizsgálva.

Bizonyítvány kelt Bécsben,
1887. júl. 3-án.

Székely Kalodont

nélkülözhetetlen
fogtisztító-szer.

A fogak tisztántartásához csupán szájvizsek nem elégségesek. A foghúson mindig ujjal keletkező ártalmas anyagok eltávolítása csakis mechanikus tisztítással kapcsolatban egy frissítően és antiszeptikusan ható fogtisztító szerrel sikerülhet, minőnek a „Kalodont” már az összes kulturállamokban a legsikeresebb használatra bizonyult.

* Az e rovatban megjelenő közleményekért semmiféle felelősséget sem vállal a Szerk.

Apró hirdetések.

E rovatban minden szót 4 fillérért, vastagabb betűvel 8 fillérért közöl a kiadóhivatal.

1006—903. vhtói szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a székelykereszturi kir. járásbíróságnak 1903. évi V. 4951. számú végzése következtében Dr. Gáspár Izsó budapesti ügyvéd által képviselt Kaufman Nánán budapesti cég javára, Telmán Imre székelykereszturi lakos ellen 229 K 9 fillér s járulékaik erejéig 1903. évi november hó 28-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján felül foglalt és 1125 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 3 varrógép, 1 üveges munka tartó, 60 pár cipő és házi butorok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a székelykereszturi kir. járásbíróság 1903-ik évi V. 4952. számú végzése folytán 229 K 9 fillér tőkekövetelés, ennek 1903. évi március hó 5-ik napjától járó 6 százalékos kamatai, 1/8 százalékos váltódíj és eddig összesen 81 K 26 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Székelykereszturon alperesek házána leendő eszközésére 1904. évi február 13. napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Székelykereszturt, 1904. évi jan. 25.

SZALONTAI ALBERT,
kir. bir. végrehajtó.

Megrendeléseknél kérjük lapunkra hivatkozni!

